

FELVIDÉKI HIRADÓ

P O L I T I K A I H E T I L A P

Előfizetési árak:

Egész évre 8 korona
Fél évre 4 korona
Negyed évre 2 korona
Egy szám ára 20 fillér

Lapunk számára hirdetések minden bel- és külföldi hirdetési iroda elfogad.
Nyilttér sora 40 fillér

A tót Matica.

A „Világnak“ e címmel megjelent cikkével foglalkozik most a „Nár. Nov.“ is. A szóharc abból az alkalomból támadt, hogy a Matica, mint tót irodalmi társulat föltámasztásának hire elterjedt.

Bennünket ez a kérdés a legközelebből érint s azért mi is hozzá szólnunk.

Kötelességünk teszi ezt a helyi vonatkozásokon kívül az, hogy a Maticának egész 11 évi szereplését, működését ismerjük és tudjuk azokat az okokat is, amelyek miatt megütötték fölötté a halálharangot.

Mudrony Pál, a tót nemzetiségi párt vezére vállalkozott most arra a szerepre, hogy a Maticát a hatóság részéről annak idején ért kifogásokkal szemben megvédje.

Szerinte nem igaz, hogy a Matica, dacára annak, hogy alapszabályai tiltották, politizált volna, nem igaz, hogy a Matica a tót nemzetiség bizalmával visszaélt volna az által, hogy irodalmi szempontból természetlen volt, nem igaz, hogy a történelmi tényeket a magyarokkal szemben fölélesztendő gyűlölet irányzatával elferdítette volna és végül, hogy a társulat pénzügyi visszaélései nem voltak igazak.

Miért?

Erre nem kapunk választ. Érv ezeknek az állításoknak és illetőleg a tagadásoknak támogatására nincs sehol. Hanem a védőbeszédben van egyéb, amivel mi most foglalkozni is akarunk.

Eszerint a Maticának, mint irodalmi társulatnak a szláv fajok nyelve, irodalma közötti kölcsönösséget kellett volna szolgálnia.

Mit értsünk az irodalmi kölcsönösség alatt? Azt a törekvést, hogy a szláv nyelvek valamelyikén gondolkodók és írók akár a nyelvek között ma észlelhető különbségek kiegyenlítése útján, akár pedig valamely élő nyelvnek mint tekintélynek elfogadásával közös, egységes nyelvet használjanak.

Ezt az újabb cseh-tót mozgalomnak, kulturális egységnek nevezik és ugy fest, hogy annak mindjárt legelső megnyilvánulásait is visszautasították azok, akik nyelvüket a csehnek alárendelni nem akarták.

De foglalkozunk komolyan a céllal, amit a cikk írója a Matica elé tűzött.

Törekvés egy közös nagy nyelv felé!

A nyelv élete a nép százezreinek sorai között folyik le. Fejlődésének minden fázisa ahhoz a tömeghez tapad, amely tudat nélkül viszi és viszi azt tovább. Minden változás, alakulás, mely a nyelv fejlődése során felmerül, a nép százezreinek nyelvérzékével számol, akárhonnan indul is ki és akkor válik tényé, ha kivánalmainak megfelel. Igaz, hogy bizonyos kiegyenlítési folyamat tapasztalható az ellentétes hatások között, de bizonyos, hogy ez a kiegyenlítés minden esetben a nép nyelvének java felé hajlik.

De hát elég!

A nyelv életének hol vannak szélesebb és dusabb forrásai? A milliók ajkán, avagy az egyes írók műveiben-e? Lehet-e vajjon komolyan gondolni arra, hogy az ellentétes hatások között észlelhető kiegyenlítési folyamat fölhasználásával egy közös nyelvet teremthessünk ott, ahol a nép milliói erről tudomást egyáltalán nem szereznek?

És lehet-e vajjon komolyan foglalkozni olyan céllal, hogy a százezret meghaladó szlávvelemnek néhány százféle nyelvét, tájszólását egy közös nyelvvé kiegyenlíteni lehessen?

Avagy, ami könnyebb, de gyakorlati szempontból csak olyan lehetetlen lenne, egy ma élő nyelvet kiemelni és rátolni azokra, akik azt még soha nem is hallották?

Ilyen „nyelvi kölcsönösség“ a Maticának nem lehetett célja, mert nem lehet olyan cél felé törekedni, ahova ut egyáltalán nem vezet.

Ha pedig csapán olyan társulatról volt szó, amely a szláv nyelvek között való hasonlóságot kereste, akkor minek tért arra az ösvényre, ahol a történelem által elfogadott tények elferdítésére vadászott, még pedig a magyarok történelme elsikkasztásának világos tendenciájával?

Bűne a Maticának elég volt. Mindenesetre nagyon elég arra, hogy a hasonló irányzatú gimnáziumok sorsára jusson. Mert hogy ezek is kimulni voltak kénytelenek, az nem a kormány hajszája, hanem amellelt bizonyít, hogy akkor a tót nemzetiség minden tényezője hasonló bűnös irányt követett.

Most, amikor a föltámasztás gondolata kísért, jó lesz meggondolni, vajjon tanácsos lesz-e életet önteni olyan intézménybe, amely egész működését az ellentünk való hadjárat félreismerhetlen tendenciájával folytatta?

Ki választssanak meg a tótok. *Izák Gusztáv* túrócszentmártoni ügyvéd, a tót nemzetiségi párt titkára, a párt megbízásából röpiratot adott ki, melyben kioktatja a tót választókat, hogy a bekövetkezendő választásoknál kire adják szavazataikat.

Női kalapüzletben mindenfajta női divatcikk: kalap, fűző, keztyű, fátjol stb. stb. a legfinomabb kivitelben kapható. — Divatteremben egy kiváló párisi erőt szerződtettem s úgy új kalapokban, mint átalakításokban a legdivatosabbat és a legelegánsabbat nyújthatom. — Kiváló tisztelettel:

GALANDA MARGIT

divatterme és női kalapüzlete Stúbyafürdő

A röpirat 5 pontban a következőket tárgyalja:

A nép alkotmányos joga, hogy oly képviselőket küldjön a parlamentbe, akik annak sorsát igazán szívőkön viselik. Álljon tehát talpára, mert ha mindnyájan ily jelölt mellé állnak, akkor a pokol kapui sem vesznek erőt a nép akaratán. Ezután kikel az eddigi választások ellen, kikel a megválasztott képviselők ellen, akik szerinte csak addig voltak a nép barátai, míg a választásokon túl nem estek s aután rögtön, nemcsak elfeledték az adott ígéreteket, hanem még ki is gunyolták a tótságot. (?) Ezután a jelenlegi politikai állapotokat tárgyalja. Magát a népet teszi felelőssé ezért első sorban, mert felült minden ígérgetésnek s nem azokat választotta be az országgyűlésbe, kik javát igazán szívőkön viselik. Majd áttér a nemzetiségi pártira, mely szerinte nem egyéb, mint a tót nép kebeléből alakult párt. Történeti alapon fejtegeti a párt keletkezését s mélységes sajnálatának ad kifejezést, hogy 60 felvidéki képviselő közül csak 6 fejt ki igazi, a tót nép érdekeit felülő müködését.

Majd rátér a nemzetiségi viszonyok bírálatára, megismétli a magyar törekvések ellen már sokszor elhangzott vádakait s konkluziójában azt mondja, hogy az egyenlőség e hazában csak pusztá jelszó (?) Szerinte a sovíniszták az okai mindennek; mert megakasztották a tót népet fejlődésében.

Végül felhívja a tótokat, hogy szavazataikat csak azokra adják, akik a következő programot magukévá teszik:

1. A magyar állam egysége és függetlensége.

2. Az 1868. évi 44. t. c. végrehajtása, melyszerint a tót nyelv egyenjogu az állam többi nyelveivel. Követeli annak teljes érvényesülését az iskolákban, a bíróságoknál és a többi hivatalokban.

3. Az általános, egyenlő, titkos, közszéknenti választói jogot.

4. Az egyesülési jog teljes épségben tartását.

5. A mezőgazdaság, a kis ipar és kereskedelem támogatását és a kereskedelmi törvény megváltoztatását.

6. Tót nyelvű iskolák felállítását.

7. A közigazgatás reformálását.

Záró szavában figyelmezteti a szerző a tót népet, hogy ne tévesse el szem elől, hogy a tót népet lelkiismeretesen csak tót képviselheti.

A röpirat százezer példányban jelent meg s ingyen osztogatják a nép között.

A magyar nemzet és a nemzetiségek.

A magyar nemzet a középkorban főnemesekből, róm. kath. főpapokból és nemesekből állott. Magyarországnak többi lakosai nem voltak tagjai a magyar nemzetnek, politikai jogokat nem élveztek.

A magyar nemzetnek fentemlitett tagjai azonban nem voltak mind magyar anyanyelvűek. A főnemesek és főpapok között csak kevesen voltak, akik jól beszélték magyarul, sőt voltak közöttük olyanok is, akik egyáltalában nem tudtak magyarul, mint az ugynevezett indigenák, például a Wethericiek, Kolovratok, Windisgraetzek stb. De a nemesek között is ezekre menő számban voltak olyanok, akik nem tudtak magyarul. Ezt legvilágosabban azokkal a Turóc-megyében fekvő falvakkal lehet bizonyítani, amelyeknek lakosai nemesek és még most nem tudnak magyarul.

Arra nézve tehát, hogy ki tekintessék a nemzet tagjának, az anyanyelv semmiféle befolyással nem volt.

Ebben a korban a nyelv kérdés egy volt megoldva, hogy az állam

hivatalos nyelvétül a latin szolgált, ez volt a törvényhozás, a közigazgatás, az igazságszolgáltatás és a közoktatás nyelve.

Ilyen volt az állapot Magyarországon még az újkor kezdetén és csak a XIX-ik század első felében történt az a nagy változás, hogy a latin nyelv helyébe a magyar nyelv lépett és a magyar nemzet kebelébe befogadtattak a nem nemesek is. Ettől fogva tehát a magyar nemzet Magyarországon polgárainak összességéből áll tekintet nélkül az anyanyelvre. Bizonyítja ezt az 1868: XLVI. t. c. is, melynek bevezetésében szóról-szóra ezek foglaltatnak:

Mint hogy Magyarország összes honpolgárai az alkotmány alapelvei szerint is politikai tekintetben egy nemzetet képeznek, az oszthatlan egységes magyar nemzetet, melynek a hon minden polgára, bármely nemzetiséghez tartozzék is, egyenjogu tagja;

mint hogy továbbá ezen egyenjogúság egyedül az országban divatozó többféle nyelvek hivatalos használatára nézve és csak annyiban eshetik külön szabályok alá, amennyiben ezt az ország egysége, a kormányzat és közigazgatás gyakorlati lehetősége s az igazság pontos ki szolgáltatása szükségessé teszik:

a honpolgárok teljes egyenjogúsága minden egyéb viszonyokat illetőleg épségben maradván, a különféle nyelvek hivatalos használatára nézve következő szabályok fognak zsinórmértékül szolgálni.

A nemzetiségek a fentebbiek szerint bent vannak a magyar nemzetben, ők annak alkatrészei, ami nagyon természetes is, mert nemzetiségek

T Á R C A.

Tekszai csendélet.

— A „Felvidéki Híradó” eredeti tárcája. —

Irta: Zoltán Vilmos.

— Halló, Ben! Erre, erre, — kiáltotta a General Grant fedélzetéről egy féltucat hang Ben Blower felé, miközben többen a folyam közepén megállt hajó oldalán sietve lebocsátták a kötélhágcsót.

Egy tulbuzgó, fiatal matróz mentővet dobott a vízbe, Ben Blower azonban tekintetre sem méltatta az otromba eszközt, mely elkezdett gyorsan lefelé uszni a vizen, elérni igyekezvén a habokon előtte táncoló finom panamakalapot. A vén matróz izmos bakarkja hatalmas tempóban szelte a vizet, míg jobb kezével kabátja gallérjánál fogva víz fölé igyekezett tartani egy fiatalember ijedségtől eltorzított arcát. A legényke néha-néha kapálózni kezdett, de Ben mindannyiszor megmártogatta, miközben halkán dörmögte:

— Csak lassan, üregem, különben nem jutunk ki a szárazra.

A fiatalember végre is akaratalanul átengedte magát Ben Blowernek, aki a többiek hurrázása közben elérte a kötélhágcsót, azt megkapta és jobb karjával erősen magához

szorította védcétre, azzal együtt szerencsésen feljutott a fedélzetre.

Itt a fiatalember előbb jól megrázta a levegőben, úgy hogy a szertehulló vízcepppek elől nevetve menekültek a körülállók, majd talpra bocsátotta védcétre és nagyot fujt.

— Az ördögbe is, — szolt kissé bizonytalan mosollyal a megmentett — ha az átkozott kiálló deszka, melyről oly szép kilátás nyílt, meg nem billenik, akkor anyám fának nem kellett volna akarata ellenére hideg fűrdőt vennie... Na, derék ember, — folytatta Ben felé fordulva és megrázta annak vizes kezét — kend nem fogja megbánni, hogy a szárazra huzta Harry Oakley halandó tetemét!

A fiatal idegen rendkívül választékosan volt öltözve s átázott ruhája finom világos szövetből készült. Vestag arany óralánc és ujjain néhány értékes gyűrű jó módot árult el. Egészen véve valami gazdag illetvényesnek látszott a délvidekről.

A csipős északi szél átjárta a két átázott ember ruháját és Ben azt ajánlotta, menjenek le a kazánházba, melynek meleg és száraz levegőjében kényelmesen száríthatják ruhájukat.

Néhány matróztól és utastól követve lementek tehát a gépházba. Az idegen finom

szivarokat hozott el s a hajószakácsnál megrendelt egy négyfogásos vacsorát [Laffitével és Madeirával. Izeltőnek a hajószulanc pompás sherryt horlott körül.

— Még jó, — kezdte az idegen, mikor a kazán mellett egy lócán elhelyezkedtek — hogy itt északon estem a vízbe. Ha a mi tekszai mocsaraink valamelyikébe pottyantam volna, most már alligátorok lakmározának a lábam száraiból.

— Ön tehát tekszai? — kérdezte Ben s eközben úgy tekintett az idegenre, mintha kedve volna azt újra beledobni a folyóba.

— Hm! — szolt nevetve az idegen — mi kifogása van az én szép hazám ellen?

— Kelleme egy darab föld, mondhatom! — felelt Ben. — Töltöttem ott néhány napot s azokat nem fogom elfeledni mindaddig, míg csak Ben Blowernek hívnak! Mondhatom, idegen, hogy az ön földie, legyenek azok emberek, vagy állatok, jól értenek ahhoz, hogy magukat feledhetetlenné tegyék. Nekem nagyon gyönyörűséges perceket szereztek. Ha meghallgatja, elmondom.

Az idegen beleegyezése jelétül megkínálta Bent egy zamatos manillával, majd sherryvel teleöntötte poharát.

— A polgárháboru idejében volt — kezdte Ben, imiután kiitta poharát és rá-

alatt a Magyarország területén elszórtan és össze-vissza keverve lakó nem magyar anyanyelvű honpolgárokat kell érteni, akik számára tehát külön hivatalokat felállítani, külön intézeteket létesíteni és külön földterületeket kiosztani nemcsak lehetetlen, de az államra nézve nagyon veszélyes is volna, mert egységének megsemmisítéséhez vezetne!

A fent idézett törvény a nemzetségek részére olyan engedményeket tartalmaz, aminők másutt sehol sincsenek. Eppen azért nem lehet megérteni, hogy a nemzetségi tulók ezekkel az engedményekkel megelégedve nincsenek, hanem felségsértéssel határos követelésekkel lépnek fel és emellett mégis azt hangoztatják, hogy ők a magyar királynak hű alattvalói és Magyarország hű fiai.

Ha a tót nemzetségi tulók hazafiságukat be akarják bizonyítani, akkor ne énekeljenek pánszláv dalokat és ne szavaljanak pánszláv költeményeket, hanem énekeljék a magyar Hymnust és a Szózatot és szavalják Petőfi honfidalát, ha tót fordításban is, gyermekeiket pedig arra tanítsák, hogy ők a magyar nemzet fiai és Magyarország az ő hazájuk, amelyet szeretni és védelmezni kötelességük.

Anonymus.

TARLÓZÁSOK.

☉ A nemzetségekkel kötött paktumról sok ellenőrizhetetlen hír keringett. A látszat a hír kolportálóinak kedvezett. Mi nem hitünk kezdettől fogva e mende-mondának. Lehet, hogy a jelenlegi kormány engedékenyebb, mint volt az elől, de paktumról,

gyujtott a szivarra — akkor, mikor Uncle Sam lobogóját egy esillaggal szaporitandó, megszállta az önk gyönyörűséges országát. Én Morse ezredes csapatában szolgáltam, mint alizst s mivel ügyes fickó voltam, kémszolgálatra használtak fel. Farmernek voltam ültözve, de széles övemben jó két pisztolyt s egy derék bowy kést viseltem. Adtak alam azonfelül egy jó lovat is.

Egy izben — már nem emlékszem, hogy milyen ügyben — át kellett mennem a mexikói határon. Dolgomat elvégezvén, visszafelé lovagoltam a sziklás hegyi uton. Késő délután volt és az ut elhagyottan, néptelenül fektűt előttem.

Itt kezdődtek a nap kellemetességei. Az ut hirtelen összeszűkült, mikor szemközti két ranchoert láttam közeledni lovon, kik erős szíjakon közrefogva egy hatalmas bikát vezettek. Az egyik hajsász már messziről felém kiáltott, hogy vigyázzak, mert igen gonosz természetű állatot visznek. Ovatosan a sziklafalhoz simultam lovammal, miközben a ranchoerok megkísérelték mellettem elvezetni a bikát. Lovam tágra nyílt orrcimpákkal, remegve állt és várta a jelt az indulásra. E pillanatban a bika rekedt bögést hallatott és kiszabadította magát a ranchoerok kezei közül. Lovam nagyot ugrott s a következő pillanatban száguldvá rohant előre a keskeny uton.

paktásról szó sem lehet. Ennek bizonyításával egy igen jellemző esetet hallottunk.

Stur József trencseni ügyvéd, mint annak idején jeleztük is, prononcirozott nemzetségi létere belépett a munka-párta. Midőn legelőször találkoztott a miniszter-elnökkel, rögtön kifejezte abbeli óhaját, hogy Trencsenben szeretne fellépni munkapárti programmal.

— Az lehetetlen, kedves Stur! Béla Henrik egy minden tekintetben kifogástalan, jellemes ember s hozzá hű 67-es, ennek nem állhatunk ellenjelöltet.

— De...?

— Hanem tudja mit, ha felakar lépni, lépjen fel valamelyik erős nemzetségi kerületben, Bobrón vagy Liptószentmiklóson! Itt szívesen támogatnám jelölését...!

Stur megköszönte a szíves jóindulatot. Elment haza s rá egy hét múlva már elnökölt a trencseni nemzetségi pártgyűlésen.

Igy paktál *Hódorváry* a nemzetségekkel!

☆ A csehek megint nagyon buzognak a tótság igazáért. Egész cikkeket vesznek át lapjaik az újjászervezett Slovenské Ludové Noviny-ből, mely lap jelenleg Pozsonyba tette át székhelyét s elbizakodva a kormány jóindulatába, ugyancsak féltelnekedik.

Schwarz „kollega“ — mint az egyik cseh lap a cikkiróját megistelti — ugyancsak nekünk ront megint. De neki ront a koalíciónak is, elmékedvén a következőkép:

— A mi sóhajaink, a mi nehéz bucsujárásunk, ami vértünk s a mi bebörtönözésünk mind megannyi jó bizonyítvány lett a sovíniszlák részére, hogy ők kitnő hazafiak. És mi ezt a bizonyítványt kiadtuk, mint az ő kislekésűgük bizonyítványát. Csernova, Szeged, Vác, Pozsony, Rózsahegy fog- és fegyházaikkal örökké bizonyítani fogják az ő hazafiságukat. Erős küzdelem volt. Sok volt a legyőzött, sok a sebesült, sok a szökevény, sok az üldözött, sok a bebörtönözött s a pár

A bika vérbenforgó szemekkel, hatalmas ugrásokkal utána. Néha oly közel volt, hogy forró leheletét éreztem. Egy helyen, ahol a sziklafal véget ért és az erdő ritkábbnak látszott, oldalt betörttem az erdőbe. A bika ide s követett, ám azért mégis szerencsés elhatározás volt, mert a keskeny hegyi ösvényt, amelyen haladtam, egy helyen mély hegyszakadék törte át. Megsarkantyztam lovamat s az erejének végső megfeszítésével átröpített a mélységen. Épen ideje volt, mert a bika szarvai már horzolták lovamat s ha egy pillanattal később, ma csontjaink ott porladnak a szakadék fenekén. A bika egy ideig dühösen fel-le járt a parton, lábaival a földet kaparta, de az ugrást nem merte megkockáztatni. Tompa bögéssel megfordult és visszament.

Miután lecsendesítettem minden izében remegő lovamat, újra keresni kezdtem az utat. Jó félóra bíbolygás után ki is jutottunk az erdőből s ismét az uton voltunk, amelyen örömmre nyomát sem tudtam felfedezni a bősztűt állatnak.

Egyideig elgondolkodva és lépésben haladtam lovammal, mikor mögöttem, meglehetősen nagy távolságból, menydörgésszerű zajt hallottam. Már sürkültük, de hátratekintve, nagy porfelhőt láttam gomolyogni, mely egyre közeledett. A zaj is egyre növekedett, állati

menekült csodák-csodája kitarított, míg a koalició vereséget szenvedett.

Már a multkor adtuk egy kis izlettőt annak a lapnak kirohanásából. Ma ismét! És nem lesz ez az utolsó, vakmerőség annál nagyobb lesz, minél több elnézést tapasztal. Ezt már mi tudjuk! Figyelmeztetjük tehát az illetékes köröket arra a régi latin mondásra: *Principis obsta!*

× *Bajor* Mihály ő főtisztelendőségének csak most halljuk először a nevét. Annyit sikerült róla megtudnunk, hogy mielőtt a rózsahegy nemzetségi párt jelöltje lett volna, plébános volt valahol, ha jól tudjuk Tátra-szépplakon. Ebben az urban ugyancsak felszaporodhattak a nemzetségi érzések tulengései; mert az első alkalommal, hogy ezeken tudhatott, rögtön annyira felbuzdultak ajtatos hallgatói, hogy ordítva követelték a magyar iskolai könyvek elégetését.

Ez történt Rózsahegyben. De történt még más is. Történhetett még több elsőlás is; mert az ottani főszolgabírói hivatal egy egész csomó tanut idézet maga elé, hogy igazolja a többi uszitók izgatásait is.

Szomorúsággal regisztráljuk ezeket a híreket, mert ezek lesznek ismét megrontói annak a jóindulatú akciónak, melyek előbb utóbb a kölesönös megértésre vezethettek volna. Így azonban aligha lesz belőle valami.

És ki lesz ennek az oka? Megint csak mi magyarok; mert mi izgattunk a tót nép törekvései ellen!

□ *Mudrony* Pál és *Dula* Máté urak, mint a tót nemzetségi párt vezéregyéniségei levelet irtak *Kristóffy* Józsefnek a fódarabontnak, melyben hálájukat és elismerésüket fejezik ki azért a védelemért, melyben az exminiszter a nemzetségi urakat, főkép az agitátorokat részesítette, ha jól tudjuk Aradon.

De hát hiszen ez *Kristóffy*nak kötelessége volt! Ez csak viszonzás azokért a szívesége-

bőség, emberi kiáltás, paták csattanása, robogás egybeolvadt és folyton erősebbé lett. Szegény, még az előbbi rémületől izgatott lovon nyugtalanul hegyezte füleit s be sem várva nógatásomat, örült iramban vágatni kezdett az itt már szeliden lefelé lejtő uton. És ez okosan volt így, mert amikor a nyereg-ből hátratekinttem s a különös jelenség okait kutattam, mindegyre bizonyosabbá vált előttem, hogy ott egy stampede közeledik.

Idegen, tudja-e ön, hogy mi az a stampede? Persze, hogy tudja, de ezek a zöldek itt nem tudják. Teksasban, Mexikóban, a véghetetlen prairi-ken, síkföldi, vagy hegyi legelőkön nagy gulyák legelésznek, lassoval ellátott lovas ranchoerok őrizete alatt. Ezek a csordák, melyek gyakran többet számlálnak ezer marhánál, általában igen szelidek és veszélytelenek. De néha, valami igénytelen csekélység, egy lóvés, vagy a magasban megszólaló véresevijongás megvadija őket. Előfordult, mint különben mindenütt, hogy egy számár ordítása megrémített ezer ökröt. Ilyenkor egy elkezd az örült futást, a többi esztelenül követi, a megvadult csorda vakon rohan előre, nincs hatalom, mely gátat vehet neki s rohanatában összezuz, agyontipor mindent, ami útjában van.

Nos, egy ilyen stampede, a legörültebb, melyet valaha láttam, vágatott mögöttem.

ért, melyeket a nemzetiségi urak tettek Kristóffyknak annak idején, midőn a magyar nemzet letéréséről volt szó. Kristóffytól pedig nagyon szép dolog, hogy nem feledkeznek meg volt fegyverbarátiról s ha mást nem tehet, legalább dícséri őket. *Corvus corvi, monocavat oculus!*

HIREK.

Gyermekszerencsétlenségek.

Egy egész sor gyermekszerencsétlenségről számolunk be ezuttal. Kinek az újját, kinek a kezefejét nyeste le a szecsavágó, mely mellé a gondatlan sztlők, vagy lelketlen gazdák állították oda őket, hogy azután a tapasztalatlan gyermekmunkások vére fesse pirosra az ördögös masinát s nyomorékká legyenek, még mielőtt örülhettek volna igazán az életnek.

Ez pedig nem jól van így. Közigazgatási hatóságaink eddig nem igen törődtek ezekkel az esetekkel, vagy ha tudomásukra is jutott, nem minősítették oly súlyosan, nem foglalkoztak velük oly behatód, mint ezt tenni kötelességük lett volna. Ha van rá törvény, mely a gyermekeket eltiltja az ily veszedelmes gépek melőli munkától, végre kell azt hajtani teljes szigorral, ha nincs, akkor alkotni kell egyet. Addig is azonban, míg a mi gyatra, döcögő, közjogi utakban tultengő parlamentünk figyelme ily kérdésekre is ráterelődik, ha másképp nem, szabályrendeletileg kell a törvényhatóságunk gondoskodni arról, hogy gyermekek egyáltalán nem alkalmazhatók oly gépeknél, melyeknek kezelése felnőtteknek is elég gondot és elővigyázatot parancsol.

Aki pedig mégis túllépne a tilalmat, a szabályrendelet szigorát teljes mértékben kell vele éreztetni. Az ily ember nem érdemes kiméletre.

Egy helyen az ut kiszélesedett és én nekivágtattam a hegyoldalnak. Legfőbb ideje volt, mert a következő másodpercben a robbogó csorda elért és összetaposott volna. A csorda földrengető lármá közepett elrobbogott s a porfellegen át láttam, amint sok ökrök az ut meredekéről lehümpölyög az alul elfolyó folyamba. A csorda mögött négy-öt ranchere lovagolt és kétségbeesetten kiáltásokkal hasztalanul igyekezett megállásra bírni az elveszett csordát.

A láрма mindjobban távolodott és én okulva a történeteken, egy mellékősvényen igyekeztem lejutni a völgybe. Hogy elyengült és fáradt lovamat kíméljem, leszálltam és kantárnál fogva vezeti. Jó egy órai vándorlás után le is értünk. Előttünk az időközben felkelt hold szeliden ragyogott, amelynek fényében végtelen fittenger hullámozott. A teksasi prairi volt. Ujra lóra ültem és gyenge útetésben nekivágtam a síkságnak.

Végre elérkeztem San-Joséba, ahol csapat-testem törzsakra táborozott. Láthatja tehát, idegen, hogy nagy okom van el nem felejtetni az ön gyönyörű hazáját.

A hajószakács jelentette, hogy a vacsora elkészült és az egész társaság bevonult a General Grant fényesen berendezett éttermébe.

Az adott esetek győzzék meg olvasóinkat, hogy erre a szigorú rendelkezésre immár csakugyan szükség van.

Peckó Anna 14 éves kissemecezi leányának szecsavágás közben öt újját vágta le a gép. **Zeilla Adám** 14 éves nagysepesényi fiúnak egész kezefejét zuzta össze a gépezet. **Amputálni** kellett. **Örökre nyomorék.** **Remeny József** 10 éves fiúnak középső újját szakította le a vágókés. **Letrik János** 16 éves fiúnak szintén összezuzta a bal kezefejét a lőőre járó szecsavágó. Ez is nyomorék lesz örökre.

Ezeket az eseteket nem lehet csak egyszerűen tudomásul venni. Gondoskodni kell arról is, hogy hasonló esetek jövőben ne történjenek. Erre való a törvényadta hatalom.

Előléptetés. Ő császári és apostoli kir. Felsőge kiskiráói és bisztricskai **Lehotzky Béla** honvédfőhadnagyot a trencsényi 15-ik gyalogezredhez századosná léptette elő.

Arany misé. Szép és lélekemelő ünnepély folyt le a napokban Turócszentmihályon. A papság és a világiak által is szeretett s nagyrabecsült **Szofja Károly** szentmihályi plébános, turóczi főesperes áldozársághelyi 50 éves évfordulóját ünnepelte. Az ősz pap aranymiséjén megjelent a megye két kerületének papsága majdnem teljes számban, kiknek segédlete mellett mutatta be az Urnak a vérnélküli áldozatot. A papság — a jubiláns iránti szeretetének tanujelét óhajtván adni — szép kivitelt pacifikáléval és aranyhimzéstű stólván ajándékozta meg a jubilánst. Az érdemekben megőszült jubiláns nagy számu tisztelői köztől ott láttuk **Justh Ferenc** megyénk volt főispánját és **Saager Ferenc** kőzd vasuti főfelügyelőt, akik részt vettek a fényes ebéden is, melyen mindvégig a legvidámabb hangulat uralkodott, a nagy számban érkezett slürgny, melyek köztől megemlítettük a **Vissnyovszky László** püspöki helynök nagy prépost, **Justh Kálmán**, **Justh György**, dr. **Künsztler Károly** kir. tanfelügyelő stb. által küldöttöket — tanuskodik arról, mily számos tisztelője van a jubilánsnak, kinek kívánjuk, hogy gyémántmiséjét is oly lelki és testi erőben tarthassa meg, mint amilyenben megtartotta arany miséjét. Ad multos anos!

Szabadságolás. Vármegyénk alispánja **Zorkóczy Tivadar** subnyafürdői főszo/gabirót további hat hétre szabadságolta s a főszo/gabirói hivatal vezetésével **Dávid Gyula** szo/gabirót bízta meg.

Björnson meghalt. Björnsterne **Björnson**, aki Norvégiában mint író és politikus egyaránt nagy nevet szerzett, kedden este 9 órakor meghalt Párisban. Hónapok óta homály borította elméjét és a nagy szenvedésektől váltotta meg kedden, hetvennyolc éves korában a halál. Már a télen, február havában halála hírére jelentette egyszer a táviró, de a hír akkor nem mondott igazat, sőt állapotára épp azidőtájt némileg javult is s csak néhány nappal ezelőtt fordult végkép válságosra. Irodalmi munkásságával hazája legnagyobbjai közé emelkedett, de — bár egy darabig Ibsen erős riválisának látszott, — a halhatatlan norvég költő nagysága, hírneve, dícsősége messze túlszárnyalta az övét. Hazájában sem annyira írói munkásságáért tekintik nagyra, mint inkább politikai működéséért, amely Norvégia történetében mind-

örökre megfogja őrizni nevét. Az ő politikai harcainak szabadditották föl Norvégia polgári osztályát s teremteték meg ezáltal Norvégia mai modern kultúrájának, társadalmának és iparának egészségesebb alapjait. Drámairól munkássága igen jelentős és néhányat drámai művei köztül a magyar közönség előtt is bemutatattak, de nem ezek tették szelében ismertté a nevét, hanem inkább azok a tévedésekkel és valótlanságokkal teli feltűnő kirohanások, amelyekkel a bizonyos köröktől félrevezetett Björnson a közelmúltban a magyarság politikai életébe is ismételtelen beavatkozott. Nemcsak ismertté, de egyáltalán népszerűtlenné is tették őt ezek a megokolatlan s a viszonyok teljes ismerete nélkül irt támadások, úgy, hogy midőn el kell parentálnunk Björnson, alig tudjuk lektüzeni azt az érthető elfogultságot, amelyet tévedésektől hemzseggő, igaztalan támadásaiért és okatlan beavatkozásaiért ellene érzünk. Nem akarjuk kisebbiteni érdemeit, amelyeket Norvégia fejlődésé körül írói és politikai működésével szerzett, de viszont nem fojthatjuk magunkba az ellenszenvet sem azok miatt a cselekedetei miatt, amelyeket Norvégia nagy halottja a magyarság ellen vétett.

Az első tavaszi vihar. Hétfőn délután egyszerre beborult az ég alja s néhány erős villámlás után hatalmas zápor kerekedett. Egy negyed órai sűrű zápor zuhogás után az ég ismét kiderült.

Hangverseny. A znióváraljai áll. tanítóképző intézet a folyó évi május hó 7-én este 8 órakor az intézet zenetermében kirándulási alapja javára hangversenyt rendez a következő műsorról: 1. Thern Károly: Daltűnpen. Éneklí az ifjusági énekkar. 2. Lavotta János: Szerenád. Előadja az ifjusági zenekar. 3. Gyulai Pál: Pókainé. Szavalja: Weinberger Helénka kisasszony. 4. Lányi Ernő: Magyar népdal egyveleg. Éneklí az ifjusági énekkar. 5. Erkel Ferenc: Kar- és borsdal a Bánk bán operából. Előadja az ifjusági zenekar. 6. Vörösmarty-Erney: Szép Ilonka, Melodráma. Szavalja Gerő Lenke kisasszony, zongorán kiséri Gerő Virgíne urasszony. 7. Petőfy-Arany Ernő: Falu végén kurta kocsmá. Éneklí az ifjusági énekkar. 8. Asszony szeretnék lenni. Monológ. Előadja Papp Eliz kisasszony. 9. Schubert I.: Marche Lierreque. Előadja az ifjusági zenekar. Hangverseny után tánc lesz.

Műkedvelők színelőadása. A nagyjesezi műkedvelők társasága az újonnan beszerzett színpad javára 1910. május 16-án előadást rendeznek. Két egy felvonásos darab kerül színez: Valami hibája van és Hnam a kiam, vagy hami gyémántok. Az előadás kezdete fél kilenc órakor lesz.

Ismét a kostyáni sorompó. Már több ízben hírt adtunk azokról a végzetessé válható szerencsétlen esetekről, melyek a kostyáni vasuti átjáró sorompójánál játszódtak le. Most ismét egygyel szaporodott az esetek száma. **Haluska Antal** subnyafürdői pásztyűri szemlélsz a nepáli szeszfőzdekből kőszint utazott hazafelé. Amint a sorompóhoz érték, ez abban a pillanatban eresztette le s teljes erővel zuhant a kocsi hátsó ülésén tartózkodó szemlélsz fejére. A nehézd rud teljesen lehorzsolta a szemlélsz homlokáról a bőrt s az orrát is összezuzta. A szemlélsz vértől borított arcát hajtattott Turócszentmihályonba, hol **Lax Ernő** dr. nyolc óltással varta be a szerencsét-

lentül járt szemlész sulyos sebé. Amint érte-
stülünk a szemlész feljelentést tett az állam-
vasutak igazgatósága ellen.

Egy kis leány tragikus halála. Szikora
Anna alsóstubnyai három éves kis leánya
gyermektársaival együtt játszadozott a falun
keresztül folyó patak partján. Hogy, hogy
sem a kis leánya megcsuszott s a parttól
belezuhant a kissé megdagadt patakba s mi-
után felnőtt ember, ki az ártatlan életet
megmenthette volna a közelben nem volt,
bele is fult. A hatóság megindította a nyom-
ozást, vajlon nem terhel-e valakit mulasztás
vagy gondatlanság a gyermekleány szeren-
csétlenségét illetőleg.

Ösztöndíj pályázat. A pozsonyi keres-
kedelmi és iparkamara pályázatot hirdet a
kereskedelmi m. kir. miniszter ur által
az Erzsébet királyné ösztöndíjalap kamataiból
adományozandó három egyenként 2500 kor.
és egy-egy 4000, illetve 5000 korona értékű
ösztöndíjra. Pályázhatnak oly magyar honos
fiatalabb kereskedők, kik keleti kereskedelmi
akadémiai tanulmányaiknak elvégzése után
legalább 3 évig gyakorlati kereskedelmi tere-
müködtek s a kiviteli viszonyoknak és ke-
reskedelmi szervezeteknek tanulmányozása
céljából valamely jelentékenyebb külföldi vá-
rosban vagy tengerentúli kivitellel bíró ki-
köteben legalább egy évet szándékoznak
tölteni. A folyamodványok legkésőbb f. é.
június hó 15-dikéig nyújthatók be a pozso-
nyi kereskedelmi és iparkamaránál, hol a
részletes pályázati feltételek is megtekinthetők.

A mulasztás vége. Oszdászky József hely-
beli órás, szombaton este egyedül mulatott a
Teszák-féle vendéglőben. A különben köte-
kedő természetű ember úgy látszik most sem
fért a borbébe, összeveszett ismét valakivel.
Vége is többen siettek a verekedők közé s
embertüket kituszkolták az utcára. A járdára
vezető lépcsőn Oszdászky megcsuszott s el-
bukott. A szerencsétlen ember végigzuhanva
a következő karjait törte.

Szerencsétlenség munkaközben. Blahus-
ják József szklabinai lakos marháit etette
az istállóban. Midőn éppen munkáját végezte
s kiakart menni az istállóból, véletlenül meg-
csuszott s oly szerencsétlenül vágódott el,
hogy jobb felsőkarját törte. A szerencsétlenül
járt gazdát a helybeli kórházban ápolják.

Verekedő olgányok. Fazsuna Simon és
neje Cziczko Mária cigányok Istók Viktória
cigánytól annyira összeverték a szucsányi
országúton, hogy a szerencsétlen asszonyt
eszméletlen állapotban szállították be a köz-
ségbe. A tetteseket letartóztatták.

Gyűjtés az ököritő szerencsétlenség javára.
Jeszenszky Dénesné gyűjtőívén a következők
adakoztak: Jeszenszky Dénes, Dávid Ferenc,
dr. Boleman János, dr. Petrikovich 2—2 kor.;
Reichl Mária 1 kor. 40 fill.; Michnay Ildikó,
Rabinec Imréné, Wahl Róza, Zathureczky
Imréné, Ivanka Zsigmond, Zathureczky T.,

Zathureczky Róza, Gyelán Gyuláné, Roll B.,
dr. Ktnszler, Tilesch Ilona, Tomcsányi B.,
Kossuth Anna, Kossuth Alajos, Brózik (K.,
N. N., Fábry Kornél, Grossman J., Rutkay
József, Darula L., Judik, Lindenstein, Schwarz
Magda 1—1 kor.; Reichl F. 60 fill.; N. N.,
Kianicska, Darula J., N. N. 50—50 fillér;
N. N., N. N., 40—40 fill.; N. N., Hauzer,
N. N., 20—20 fillér. a zathurecsi iskolás
gyermek gyűjteménye 1 korona 60 fillér,
összesen 39 korona 70 fillér. Az összeget a
„Magyarország” szerkesztősége vette át és
nyugtatta.

Kiss szerencsésje nagy. Miért a legnép-
szerűbb e 3 szó az egész országban? Vegyen
gyorsjegyet a Kiss bankházban, akkor
megfognák tudni! A Kiss bankház nagy elő-
nyöket nyújt a közönségnek, eddig annyi
milliót fizetett ki készpénzben t. verőinek,
hogy ma hazánk legnépszerűbb osztálysorsjegye
felhasználó helye. Most is itt nyerték a
400.000 koronás főnyereményt. Ajánlatos
tehát tisztelt olvasóinknak, hogy tegyenek
szerencsekisérletet és rendeljenek Kiss Károly
és Társa bank részvénytársaságnál Budapesten,
Kossuth Lajos-u. 13. sorsjegyet. Huzás már
június 19-én.

Tévedés azt hinni, hogy a poloskák pe-
téikkel ki nem írhatók. Ha a Löcherer Ci-
mexin poloskairót használjuk ugy nemcsak
az élő poloskák pusztulnak el rögtön, de a
Cimexin hatása folytán a peték nyomban ki-
száradnak s többé ki nem kelnek. — A
Löcherer Cimexin mindent használható, szö-
vetet, butort, falat vagy festést nem piszkít;
nyomot vagy foltot nem hagy. Kapható:
Töpczer Sándor gyógyszerárban Turóc-
szentmártonban és a készítőnél Löcherer
gyógyszerésznél Bártfán.

Dianna vadászatra ment,

Igy kívánta az ősi rend

A fagy s a szél arcát kimarta,
Nem volt mivel — nem ápolhatta.

A mai korban más a nóta

Krémet használna a nő azóta

Remek lesz tőle keze, arca,

És Diana ha felébredne

Maga is Diana krémet venne.

A Dr. Richter-féle Liniment Caps. comp.
(Horgony-Pain-Expeller) igaz, népszerű há-
ziszerré lett, mely számos családban már év
óta mindig készletben van. Hátfájás, csípő-
fájdalom, fejfájás, köszvény, csuszál stb.-nél
a Horgony-Linimenttel való bedörzsölések
mindig fájdalomcsillapító hatást idéztek elő;
sőt járványkóránál, minő a kolera és hányó-
hasfolyás, az altestnek Horgony-Linimenttel
való bedörzsölése mindig igen jónak bizonyult.
Ezen kitűnő háziszerré jó eredménnyel alkalm-
maztatott bedörzsölésként az influenza ellen
is és útegekben: a 80 fillér, 1 kor. 50 fillér
és 2 korona, a leg több gyógyszerárban kapha-
tó, de bevásárlás alkalmával tessék ha-

tározottan Richter-féle Horgony-Linimentet
(Horgony-Pain-Expeller) kérni, valamint a
„Horgony” védjegyre figyelni és csak eredeti
űveget elfogadni.

KÖZGAZDASÁG.

**Pályázat iparosnak szánt tanulmány-
uti ösztöndíjra.** A pozsonyi kereskedelmi és
iparkamara pályázatot hirdet egy kereske-
delemügyi m. kir. miniszter ur által iparosnak
szánt 600 koronás külföldi tanulmányuti ösz-
töndíjra. Pályázhatnak a kamara területén
(Pozsony szab. kir. város, Pozsony-, Nyitra-,
Trencsén- és Turócz vármegyei területén)
lakó mindazon iparosok, kik továbbképzést
és az ipari viszonyok tanulmányozása céljából
külföldre szándékoznak indulni és akik kato-
nai kötelezettségüknek már eleget tettek vagy
az alól felmentettek. A pályázati kérvények
a kereskedelemügyi m. kir. miniszter urhoz
címezve legkésőbb 1910. évi május hó 20-ig
a pozsonyi kereskedelmi és iparkamaránál
nyújthatók be, a részletes feltételek ugyanott
vagy a kamara kültagjainál valamint a ker-
ületbeli ipartestületeknél betekintheők.

Korai zöldbab szántóföldi termelése.

A korai zöldbab szántóföldi termelése egyike
a legjövődelmesebb mezőgazdasági foglalko-
zásnak, nagy városok, avagy konzervgyárak
közeliében ahol tehát kellő piaca van. A
konzervgyárakkal az átvételre vonatkozóan
előzetes szerződést is lehet — s kell is kötni,
ilyen módon tehát az eladás előre is bizto-
sítható. A zöldbab termesztésére azonban
jó minőségű és jó erőben levő talaj szükse-
ges, amely őszi mély szántásban s ami fő, jó
trágyázásban kelletett, hogy részestüljön. Te-
hát már az ősszel, vagy a télen kelletett
volna a babnak való talajt állótrágyával
meghordatni s most elvetés előtt 2 q super-
foszfátot és 1 q 40%-os kálit kell reá kiszór-
tatni. A bab a meszes talajt kedveli, méz-
szegény talajt tehát néhány mázsa mészsel is
el kell látni. Különbö pedig lehető korai
vetés, gondos kapálás és gyomirtás biztosítja
a sikert. Korai vetésre a flageolet vagy a
vajhab alkalmas. Ára 40—50 fillér különként,
aszertint amint kevesebb vagy bővebb termésre
van kilátás.

ISKOLAI ÜGYEK.

Tanítójelöltek felvétele. A dévai állami
tanítóképző igazgatósága felhívja a tanítói
pályára készülő ifjúság figyelmét, hogy a
dévai (Hunyad megye) áll. tanítóképző-intézet
I. osztályába az 1910/11. iskolai évre 11
teljesen ingyenes, 10 féléltias, 6 teljes fizeté-
ses és 3 ösztöndíjas növendéket fogtak fel-
venni. Bővebb felvilágosítást szivesen ad az
igazgatóság.

SIRKÖVEK

Nagy választékban!
Kitűnő minőségben!
Jutányos árakban!

SVEHLA JÁNOS

BUTORARUHÁZA, TEMETKEZÉSI
VALLALATA ÉS SIRKÓRAKTARA

TURÓCZSZENTMÁRTON

Szolid és figyelmes kiszolgálás!

Valódi mahagoni és pallisander háló- és
ebédlőszobabutorok. A legkitűnőbb minő-
ségű cseresznye-, fűgy- és cserfa stb.
matt és politúros butorok. Saját készí-
tési masszív szoba- és konyhabutorok.
Szőnyegek, függönyök, szabadiszek stb.
tulhalmozott raktár miatt beszerzési áron

Nyilttér.

(E rovatban közltekért nem felelős a szerkesztő.)

Nyilatkozat.

Rosszakaratú konkurenciám — csak azért, hogy üzletemnek árton — híreszteli, hogy Turócszentmártonból elköltöztem. A nagyérdemű közönséget felkérem, hogy e kőszá hírek ne adjon hitelt, mert eszem ágában sincs huzlettemmel Turócszentmártont elhagyni. Turócszentmárton, 1910. április 28.

Cziller Albert,
divatáru-kereskedő.

Nyilatkozat.

Tudomásomra jutoit, hogy egyesek ama hamis vádat terjesztik felőlem, mintha én az 1910. április havi hivatali rovarcsolás alkalmával a rovarcsoló biztos ur által — egyeseknek galád besugásai alapján — szigorúan megfenyítettem s rendre utasítottam volna.

Miután ez a valóságnak egyáltalán nem felel meg, kijelentem, hogy azok ellen, akik ily hamis váddal illetnek s illetni fognak, a büntügyi feljelentést az illetékes helyen be fog adni.

Turócszentmárton, 1910. április 29.

Ruttkay Aurél,
m. kir. adóhiv. főtiszt.

Szerkesztésért felelős: Dugovich Titus.

Helyettes szerkesztő: Boldizsár Boldizsár.

Kiadótulajdonos: Moskóczy Ferencé.

Bérmaszülők figyelmébe!

Legszébb bérmálási emlék a fénykép. Kiváló fényképeket készít **Hegedűs I.** fényképész Turócszentmárton, (Főter, Moskóczy ház.

74/1910.

Faárverési hirdetmény.

A Nagyfalú községi volt urbéres birto kosság 1910. évi május hó 18-án délelőtt fél 9 órakor a község házában tartandó nyilvános szó- és írásbeli árverésen eladja a tulajdonját képező erdőnek az 1910. évre esedékes mintegy 6.6 k. holdnyi vágásterületén tövön álló 951 db. lucfenyőnek 248.60 tm³-re becsült mifa és 27.62 tm³-re becsült tűzifa és kéreg, továbbá 1329 db. jegenyefenyőnek 636.73 tm³ mifa és 70.75 tm³-re becsült tűzifa, összesen tehát 2280 drb. fa törzsnek 983.60 tm³-re becsült fatömegét.

Kikiáltási ár 6060 kor. 23 fill. Bánatpénz 600 kor. Kiszállítási határidő bezárolag 1911. évi április hó 30-ig.

Utóajánlatok egyáltalánban nem fogadtnak el. Az árverés eredménye az elfogadott ajánlat benyújtójára azonnal, eladóra azonban csak az illetékes hatóság jóváhagyása után válik kötelezővé.

A részletes árverési és szerződési feltételek az alsókubini m. kir. állami erdőhivatalnál, az annak alárendelt alsókubini m. kir. járási erdőgondnokságnál és a volt urbéres birtokosság elnökénél tekinthetők meg naponta 11—12 óra között.

Alsókubin, 1910. évi április 20-án.

M. kir. járási erdőgondnokság.

Elzászi nevelőnő,

ki a német és francia nyelvet valamint a zongorásást is tanítja, ez évi június elsejétől állást keres. Közlelbi **Berger Jakab** urnál Kostyánban.

V djegy: „Horgony!”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

patéka

egy régióknak bizonyult házásir, mely már sok év óta leg több betörzsszállásnak bizonyult kőszvényénel, sauzánál és meghűlésekénel.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védőjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és ügyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, El sabethstrasse 5 neu.

Magyar kir. államvasutak.

47146/1910, számhoz.

A magyar kir. államvasutak nyári menetrendje 1910-re.

A magyar kir. államvasutak vonalain és az átlakut kezelt magán vasutakon f. é. május hó 1-én a nyári menetrend lép életbe, mely a jelenleg érvényben levő téli menetrenddel szemben vidékünkön a következő lényegesebb javításokat tartalmazza:

A Budapest keleti p. u.—hatvan—ruttkai vonalon: Budapest keleti p. u.—Hatvan és Budapest keleti k. u.—Gödöllő között a mult év nyarán közlekedett vasár- és ünnepnapon ugyanarra az időtartamra és ugyanazokon a napokon ismét forgalomba helyeztetnek.

A Páztóról reggel 5 ó. 47 p.-kor indul és Salgótarjánba reggel 7 ó. 17 p.-kor érkező személyszállító tehervonat már Hatvanból kiindulól fog személyszállítással közlekedni és Hatvanból reggel 3 ó. 32 p.-kor fog indulni.

A zólyom—zólyombrezói vonalon: Az előző években Besztercebányától Zólyombrezóig július 1-től augusztus 31-ig minden vasár és ünnepnapot megelőző köznapon közlekedett ama személyvonat, mely Besztercebányáról éjjel 10 ó. 04 p.-kor indul és Zólyombrezóra éjjel 11 ó. 59 p.-kor érkezett, az idén nem fog közlekedni.

A Szliacsfürdőtől Zólyomig, a Zólyombrezótól Zólyomig, a Zólyomtól Szliacsfürdőig és a Zólyomtól Besztercebányáig a mult év nyarán vasár- és ünnepnapokon közlekedett személyszállító vonatok ugyanarra az időtartamra és ugyanazokon a napokon ismét forgalomba helyeztetnek.

A Bud pest ny. p. u.—marcheggi és a galánta—zsolnai vonalon: A Galántáról este 9 ó. 20 p.-kor indul és Marcheggre éjjel 10 ó. 28 p.-kor érkező gyorsvonat ezentul csak Pozsonyig fog közlekedni.

Budapest—Galánta—Zsolna között június 1-től szeptember 30-ig egy új gyorsvonatpár helyeztetik forgalomba, mely által Budapest Berlin között egy új közvetlen gyorsvonatu összeköttetés létesül. A csatlakozó vonat Berlinből éjjel 11 ó. 44 p.-kor indul és Zsolnára d. e. 11 ó. 58 p.-kor érkezik, az

új vonat Zsolnáról d. e. 12 ó. 20 p.-kor indul és Budapest ny. p. u. este 6 ó. 20 p.-kor érkezik. Az ellenvonatot Budapest ny. p. u.-ról d. u. 12 ó. 20 p.-kor indul és Zsolnára este 6 ó. 02 p.-kor érkezik, a csatlakozó vonat Zsolnáról este 6. ó 16 p.-kor indul és Berlinbe reggel 5 ó. 26 p.-kor érkezik.

A Budapest ny. p. udvarról jelenleg este 9 ó. 20 p.-kor induló és Zsolnára reggel 7 ó. 16 p.-kor érkező személyvonatot Budapest nyugoti p. udvarról este 8 ó. 40 p.-kor fog indulni és Zsolnára reggel 6 ó. 10 p.-kor fog érkezni.

E vonat április hó 30-án mar az új menetrend szerint fog közlekedni.

Pozsonytól Marcheggre, illetve Wienig vasár- és ünnepnapokon június 1-től szeptember 15-ig egy új személyvonat helyeztetik forgalomba, mely Pozsonyból este 8 ó. 54 p.-kor indulva, Marcheggre éjjel 9 ó. 28 p.-kor fog érkezni, (Wienbe éjjel 11 ó. 00 p.-kor érkezik.)

A Budapest ny. p. udvarról jelenleg este 10 ó. 00 p.-kor induló, Marcheggre reggel 4 ó. 41 p.-kor és Wienbe reggel 6 ó. 20 p.-kor érkező személyvonatot Budapest ny. p. udvarról este 9 ó. 30 p.-kor fog indulni, Marcheggre reggel 4 ó. 15 p.-kor és Wienbe reggel 6 ó. 00 p.-kor fog érkezni. E vonat április hó 30-án már az új menetrend szerint közlekedik.

A pozsony—lipótvári vonalon: Nagyszombatól Pozsonyig egy naponta közlekedő új személyszállító tehervonat helyeztetik forgalomba, mely Nagyszombatól reggel 3 ó. 40 p.-kor fog indulni és Pozsonyba reggel 5 ó. 35 p.-kor fog érkezni.

A Lipótvárról jelenleg reggel 4 ó. 35 p.-kor induló és Pozsonyba reggel 6 ó. 56 p.-kor érkező személyvonatot Lipótvárról reggel 6 ó. 41 p.-kor fog indulni és Pozsonyba d. e. 8 ó. 33 p.-kor fog érkezni.

Pozsonytól Nagyszombatig egy új, naponta közlekedő személyszállító vonat lesz forgalomba helyezve, mely Pozsonyból d. u. 12 ó. 50 p.-kor fog indulni és Nagyszombatba d. u. 2 ó. 24 p.-kor fog érkezni.

A pöstyén—verbői vonalon: Az előző évek nyarán közlekedett vasár- és ünnepnapon ugyanarra az időtartamra, ismét forgalomba helyeztetik.

A füleke—tréncsentepliz—tréncsenteplizfürdői vonalon: A mult nyáron közlekedett fürdővonatok ugyanarra az időtartamra, ismét forgalomba helyeztetnek.

A párkányáná—garamberzenczei vonalon: A Garamberzenczéről jelenleg reggel 5 ó. 45 p.-kor induló és Párkányánára d. u. 12 ó. 02 p.-kor érkező személyvonatot Garamberzenczéről reggel 6 ó. 04 p.-kor fog indulni és Párkányánára d. e. 11 ó. 20 p.-kor fog érkezni, Párkányánán tehát elérni az onnan d. e. 11 ó. 35 p.-kor Wien felé induló személyvonatot csatlakozását.

Az érsekújvár—németprónai vonalon: Érsekújvár és Nyitra között egy új személyvonatpár lesz forgalomba helyezve, Érsekújvárról reggel 6 ó. 50 p.-kor fog indulni és Nyitrára d. e. 8 ó. 00 p.-kor fog érkezni, az ellenvonatot Nyitráról d. e. 10 ó. 43 p.-kor fog indulni és Érsekújvárra 11 ó. 46 p.-kor fog érkezni.

Privigye és Németpróna között egy új személyszállító vonatpár lesz forgalomba helyezve, Privigyéről reggel 6 ó. 35 p.-kor fog indulni és Németprónára reggel 7 ó. 20 p.-kor fog érkezni, az ellenvonatot Németprónáról reggel 7 ó. 30 p.-kor fog indulni és Privigyére reggel 7 ó. 50 p.-kor fog érkezni.

Az érsekújvár—kistapolcsányi vonalon: A kistapolcsányról jelenleg este 8 ó. 33 p.-kor induló és Érsekújvárra éjjel 12 ó. 02 p.-kor érkező vegyesvonatot Kistapolcsányról este 8 ó. 00 p.-kor fog indulni és Érsekújvárra éjjel 11 ó. 10 p.-kor fog érkezni. Budapest, 1910. április.

Az igazgatóság.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy Turóczszentmártonban, a Teszák-szálló közelében

asztalosműhelyt

nyitottam. Minden e szakmába vágó munkát a legpontosabban, lelkiismeretesen és jutányos árak mellett készítek.

Kérve nagybecsű támogatásukat, vagyok tisztelettel:

Gersch Tóbiás
asztalos.

144/1910. vh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a turóczszentmártoni kir. járásbírósnak 1909. évi V. I. 229., 443. és 483. számú végzése következtében Kellermann és Fried javára 634 K 65 f. s. jár. erejéig 1909. évi június hó 20-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 2317 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: kávéházi berendezés stb. nyilvános árverésen eladandók.

Mely árverésnek a turóczszentmártoni kir. járásbírósnak 1909. évi V. I. 229/8. számú végzése folytán 222 kor. 74 fillér tőkekövetelés, ennek 1909. évi november hó 11. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 68 kor. 61 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Turóczszentmártonban a Központi kávéházban leendő megtartására 1910. évi május hó 3-ik napjának d. u. 3 és fél órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni

Melyben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfogaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi XL. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Turóczszentmárton 1910. évi április hó 20 napján.

Goldbrunner Gyula
kir. bírósági végrehajtó.

Törvényesen bejegyzett bank és bizományi üzlet. Szerez minden költség nélkül előnyös feltételek mellett 4¹/₂%-os alapon

ingatlan-jelzálogkölcsonöket

Fennálló tartozások convertáltatnak és a banküzlet körébe vagy összes ügyletek szolidan és gyorsan lebonyolítottatnak.

Kimerítő és részletes felvilágosítással szolgál: Neumann Náthán, Liptó-Rózsahegyén.

A legdivatosabb hajmunkákat végzi,

copfokat és hajbetéteket

mindenkinek saját kifésült hajából készit, kifésült hajat vásárol

Balázs Miksa
fodrász, Turóczszentmárton.

871/1910. tk. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kir. járásbírósnak mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kapusztá Annának Urbán János elleni végrehajtási ügyében a beszercebányai kir. törvényszék területi köréhez tartozó turóczszentmártoni kir. járásbírósnak területén Turóczszentmárton községben fekvő

a) a turóczszentmártoni 941. számú tjkvben A. I. 4. sor 186/b/1. hr. sz. a. felvett s B. 11. és 19. tételek alatt 1/2 részben Urbán János nevére irt ingatlanra 2100 koronában;

b) az ottani 162. számú tjkvben A. I. 63. sor 928/a. hr. sz. a. felvett s B. 53. tétel alatt 1/3 részben Urbán János nevére irt ingatlanra 2 koronában;

c) az ottani 320. számú tjkvben A. I. 1. sor sz. a. felvett s B. 53. tétel alatt 1/12 részben Urbán János nevére irt urbéri erdő illetőségre 4 koronában; és

d) az ottani 564. számú tjkvben A. I. 21. sor 655. hrsz. a. felvett s B. 15. tétel alatt 1/8 részben Urbán János nevére irt ingatlanra 23 koronában megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1910. évi július hó 5-ik napján d. e. 10 órakor Turóczszentmárton községben a tkvi irodában megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kikiáltó kezéhez letenni.

Az árverési feltételek a tkvi irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A kir. bírósági mint tkvi hatóság Turóczszentmártonban 1910. évi április hó 8-án.

Petrás Mihály, sk.,
kir. járásbíró.

Ügynökök!

Utazók. képviselők és mindazok, kiknek magánismeretségük van, azonnal és mindenütt bármely községben, városban, vagy kerületben **magas provizó és havi 100 K fixsz fizetés** mellett felvételnek, uj minden családnál könnyen elhelyezhető cikkeik terjesztésére. Ajánlatok „**Jó mellékkereset 1910**” jelige alatt **Mosse Rudolfhoz** Prag.

186/1910. vh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bir. végrehajtó közhírré teszi, hogy a turóczszentmártoni kir. járásbírósnak 1909. évi V. II. 148. sz. végzése következtében Dr. Schindler ügyvéd által képviselt Ruttkai takaréks és hitelintézet javára 1261 K s jár. erejéig 1909. évi augusztus hó 12-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján felülfogalt és 940 koronára becsült következő ingóságok, n. m.: 6 drb. marha, 7 drb. vassin nyilvános árverésen eladandók.

Mely árverésnek a turóczszentmártoni kir. járásbírósnak 1909. évi V. II. 148/2. sz. végzése folytán 1261 kor. tőkekövetelés, ennek 204 kor. után 1909. május 7-től és 1057 kor. után 1909. évi május hó 6-ik napjától járó 6% kamatai, 1/3%-ó váltódíj és eddig összesen 216 kor. 12 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Ruttkán végrehajtást szenvedő lakásán leendő megtartására 1910. évi május hó 6-ik napján d. e. 8 és fél órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfogaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi XL. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Turóczszentmárton, 1910. évi április hó 23. napján.

Goldbrunner Gyula
kir. bírósági végrehajtó.

A fogak közt maradt ételmaradékok szétbomlásából minden ember szájában főként az éjjeli alvás alatt savak és rothadási mikrobumok keletkeznek. melyek a fogakat megtámadják. — Ezek okozzák a fogszuvasodást, a szájbizt és a kinos fogfájást. Semmiféle fogtisztítószert meg nem szüntetni ezen bajokat oly biztosan, mint a Sztraka Menthol-fogszippan. — Gyógyoszfertárakban és drogériákban ára 1 kor. 3 drbt 3 koronáért bementve küld Sztraka gyógyszerész Mohol. Kapható: **Topeczer Sándor** gyógyszerész-nél Turóczszentmártonban.

Akar nősülni? Hölgyektől (ezek között törvénytelen gyermekekkel, testi hibával stb.) 5—500,000 kor. **vagyonnal** fel vagyunk hatalmazva megfélelő férjet keresni. Csakis urak (ha vagyon nélküliek is), akiknek komoly szándékuk van és **gyors házassághoz** akadály nincsen, írjanak a következő címre: **L. Schlesinger, Berlin 18.** (Deutschland).

A legjobb padlómáz

FRITZELAKK

TARTÓS! ELEGÁNS! KIADOS!
Használatban a legolcsóbb!

Tudományos folyóiratokban hygienikus tulajdonságainál fogva elismerőleg megemlítve.

Lerakat: **URSINY M.,** Turóczszentmárton.

Vizsgalapok

finom famentes papiron

100 drb-onként 1 K 60 f.-ért

Moskóczi Ferencné
könyv- és papirkereskedésében
Turócszentmártonban.

Óvás!

Aki varrógépet akar vásárolni, ne befolyásoltassa magát olyan hirdetések által, amelyeknek az a céljuk, hogy

SINGER

név alatt használt vagy régebbi rendszertű gépeket hozzanak forgalomba. Inkább azt vegye figyelembe, hogy varrógépeinket nem viszontelárusítók útján, hanem saját üzlethelyiségünkben közvetlenül adjuk el a közönségnek.

Csak oly üzletekben, melyek ezen címerrel vannak ellátva

szerezhetők be Eredeti SINGER varrógépek

SINGER Co.

varrógép részvénytársaság

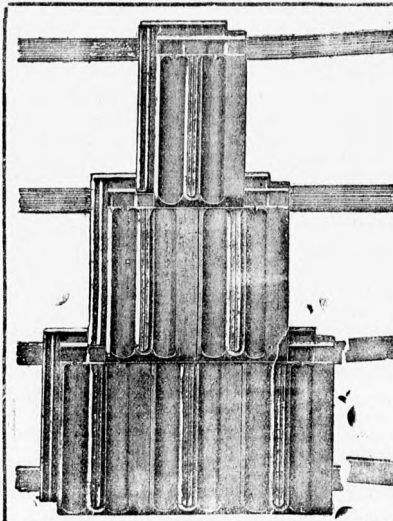
Turócszentmárton, Léva, Pozsony, Besztercebánya, Selmecbánya, Rózsabánya, Zsolna, Alsókubin.

Ne vegyünk üzleti kész cipőt!

Elsőrendű, finom, kényelmes és elegáns női és férfi cipőt, vidékünk legkiválóbb cipészei által készítve szállít:

WAGNER ARTHUR cipő-gyűjtőhelye **ZNIOVARALJA.**

	Szám	Minőség	Forint	Minőség	Forint
Női Chevreux fűzős	35-42	I.	6'25	II.	5'25
" " gombos	35-42	I.	6'75	II.	5'75
" Box Calf fűzős	35-42	I.	5'75	II.	4'75
" " gombos	35-42	I.	6'—	II.	5'—
" Chevreux félcipő, fűzős, gombos vagy spánglis	35-42	I.	5'—	II.	4'—
" Box Calf félcipő, fűzős, gombos vagy spánglis	35-42	I.	4'50	II.	3'50
Férfi Chevreux, fűzős	40-46	I.	6'75	II.	5'75
" " gombos	40-46	I.	7'25	II.	6'25
" Box Calf fűzős	40-46	I.	6'25	II.	5'25
" " gombos	40-46	I.	6'75	II.	5'75
" Chevreux félcipő, fűzős v. gombos	40-46	I.	5'50	II.	4'50
" Box Calf " " "	40-46	I.	5'—	II.	4'—

Schulz Gőztéglyagyárak Rt.

Szucsány (Ks.-Od. vasút) és Turócszentmárton

gőztéglyagyárai szállítanak

Francia kettőshornyolt-, hornyolt- és hódfarkú fedélcserépet, alagsőveket, nyersfalazati és idomtéglyákat vízhatlan, fagyellenálló, egyenletes minőségben. Minden ipárnak megfelelő chamotte és tűzálló téglákat.

Építési vállalata

szerkeszt és épít: minden alaku gyári kéményeket, kazánbefalazásokat és tűzelési berendezéseket jótállás mellett.

Központi iroda: Szucsány. Elárúsítóhely Turócszentmártonban **SCHULZ LIPÓT** cégnél.

Használjon Nagysád Földes-féle Margit-Crémet,

hogy arca tiszta, üde és bájos legyen.

A Földes-féle Margit-Créme a főrangú hölgyeknek is kedvenc széplő szere, az egész világon el van terjedve.

Páratlan hatása szerencsés összeállításában rejlik, a bőr azonnal felveszi és kiváló hatása már pár óra alatt észlelhető.

Mivel a Földes-féle Margit-Crémet utánozzák és hamisítják, tessék eredeti védjegyvel lezárt dobozt elfogadni, mert csak ilyen készítményért vállal a készítő mindennemű felelősséget.

A Földes-féle Margit-Créme ártalmatlan, zsírtalan, vegytiszta készítmény.

A bőr mindennemű tisztátalanságát, széplőt, pattanást, miteszert, májfoltot, ráncokat stb. gyorsan és biztosan eltávolít. Nemcsak az arczbőr, hanem a nyak, váll és kéz fehéritésére és széplítésére is legalkalmasabb. — Nagy tégely 2 korona, kicsi 1 korona minden gyógyszertárban és drogeriában.

Készíti és póstán küldi:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész **ARADON.**

Kapható: Turócszentmártonban **Toppeczer Sándor**, Kőrműchányán **Gazdik János** gyógyszerüzében.

NOXIN

A LEGJOBB
CIPŐ-
KRÉM

A szabadalm
"KULCSAL."

Minden jobb üzletben kapható!
Hochsinger Testvérek, Budapest.

Hirdetéseket

felvesz a kiadóhivatal.